

4. ผลการวิจัย

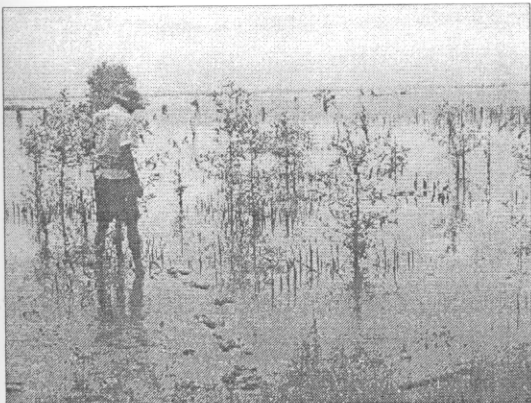
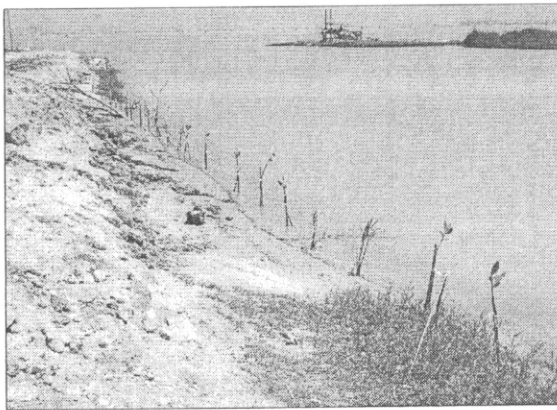
ผลการศึกษาวิจัยใน 2 พื้นที่คือการทดลองปลูกป่าชายเลนบนแนวคันดินจากการขุดลอกทะเลสาบในระยะเวลา 20 เดือน และการปลูกต้นจากเพื่อป้องกันการพังทลายของชายฝั่งและเพื่อศึกษาการเจริญเติบโตของต้นจากบริเวณพื้นที่พรุตอนเหนือสุดของทะเลสาบสงขลาในระยะเวลา 10 เดือน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

4.1 การปลูกป่าชายเลนบริเวณที่มีการขุดลอกทะเลสาบ

4.1.1 แนวคันดินที่ 1 (บริเวณปากคลองปากบางภูมิ อำเภอกวนเนียง)

ลักษณะแนวคันดินที่ตั้งอยู่ทางตะวันตกของทะเลสาบสงขลา (ภาพที่ 5, 6) ยื่นไปทางทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือในแนวรับคลื่นและคันดินสูงจากระดับน้ำทะเลสาบ ประมาณ 1 เมตร และมีดินทรายที่ขุดจากคลองภูมิปะปนสูงมาก

จากการปลูกครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2548 โดยปลูกลำพูและไม้โกงกางใบเล็ก แต่ไม้ส่วนใหญ่ตายหลังน้ำท่วมใหญ่ จึงทดลองปลูกใหม่โดยใช้ ลำพู โกงกางใบใหญ่ ตลอดจนกล้าไม้ชนิดอื่นเพื่อปลูกซ่อมเป็นส่วนใหญ่ (ภาพที่ 6) เริ่มปลูกเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2549 โดยมีการเจริญเติบโต ดังนี้

ภาพที่ 6 แสดงการเจริญเติบโตของกล้าไม้ลำพูในแนวคันดินที่ 1 ที่มีทรายปะปนจำนวนมาก

การเจริญเติบโตของกล้าไม้ในแนวคันดินที่ 1 พบว่า โกงกางตายร้อยละ 36 ในเวลา 5 เดือนและไม่เหลือกล้าโกงกางเลยในเวลา 20 เดือนต่อมาในขณะที่ไม้ลำพูเหลือรอดเพียงร้อยละ 5 และเจริญเติบโตได้ดีในระยะเวลาต่อมา (ตารางที่ 2) ทั้งนี้จะมีสาเหตุจากสภาพของแนวคันดินที่ตั้งอยู่ในทิศทางขวางคลื่น และพื้นที่เป็นดินทรายที่ขุดขึ้นมาจากปากคลองภูมิจึงไม่เหมาะสมกับพืชป่าชายเลน เช่น โกงกางที่ชอบดิน ที่มีเลนปะปนในขณะที่ไม้ลำพูมีชีวิตรอดบริเวณขอบคันดินที่มีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว ซึ่งการใช้กล้าลำพูที่มีขนาดสูงเกือบ 1 เมตรมาปลูกตอนเริ่มต้น น่าจะทำให้รอดพ้นจากการจมน้ำ เมื่อเกิดอุทกภัยและ การขึ้นอยู่ด้านหลังของแนวปะทะคลื่น โอกาสรอดตายจึงมีบางส่วนสำหรับกล้าลำพูที่ปลูกบริเวณชายฝั่งที่มีดินเลนปะปนสูงมีแนวคันดินขวางทางคลื่นกล้าไม้รอดตายส่วนใหญ่และ มีความสูงประมาณ 172 ซม. ในเวลา 20 เดือน

ตารางที่ 3 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายโกงกางใบใหญ่ (*Rhizophora mucronata*) ในแนวคันดินที่ 1

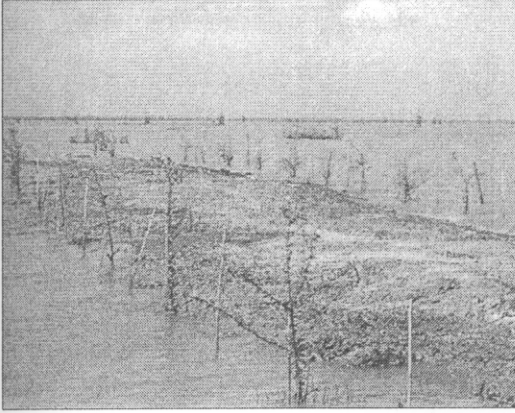
ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	63±5.2	82±10.7	-
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	6.6 ±1.4	7.4±2.3	-
จำนวนใบ	0	5	-
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	64	0

ตารางที่ 4 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของลำพู (*Sonneratia caseolaris*) ในแนวคันดินที่ 1

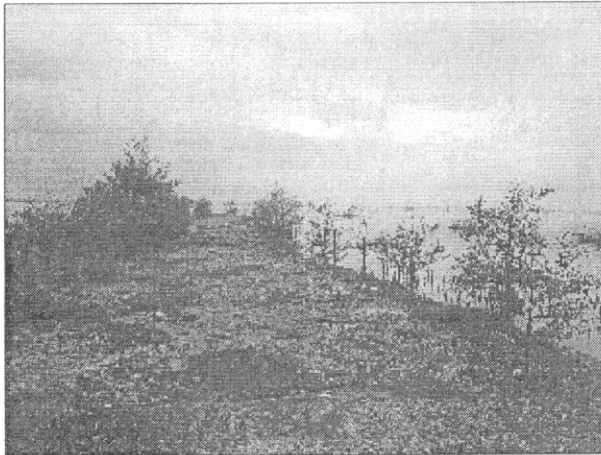
ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	99 ±14.7	138±25.9	172±34.8
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	8.7 ±0.8	13.6±0.7	19.6±0.8
จำนวนกิ่ง (X±SD)	15.4±3.1	17.6±2.7	17.8±4.3
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	52	5

4.1. 2. แนวคันดินที่ 2 (บริเวณทิศใต้ของ อ่าวทึง อ่าวทวนเนียง)

พื้นที่นี้อยู่ทางทิศใต้ของอ่าวทึง (ภาพที่ 5, 7) ลักษณะดินมีเลนซึ่งเป็นดินเหนียวปะปนอยู่มาก แนวคันดินไม่สูงมากและน้ำท่วมถึงเมื่อน้ำขึ้นสูงสุดได้ปลูกลำพูและพังกาหัวส้อมหลังน้ำท่วมใหญ่ โดยมีการเจริญเติบโต ดังนี้

ระยะเริ่มปลูก

หลังปลูก 20 เดือน

ภาพที่ 7 แสดงการเจริญเติบโตของลำพูและพังกาหัวส้อมในแนวคันดินที่ 2

เนื่องจากลักษณะของแนวคันดินที่ 2 มีลักษณะเป็นดิน เหนียวมากและคันดินไม่สูงจากระดับน้ำมากนัก (ประมาณ 15 ซม.) ทำให้ ต้นกล้าลำพูเจริญเติบโตดีมากคือ สูง 201 ซม. ในเวลา 20 เดือนและอัตราการตายมีมากถึงร้อยละ 65 มีจำนวนกิ่ง 33 กิ่ง(ตารางที่ 5) ในขณะที่กล้าพังกาหัวส้มไม่มีโอกาสรอดตายเลย ในช่วง 20 เดือนต่อมา (ตารางที่ 6) ซึ่งแสดงว่าพื้นที่ที่มีน้ำท่วมถึงบ่อยครั้ง ความชื้นสูงและคลื่นลมแรง ไม่เหมาะกับการตั้งตัวของกล้าไม้พังกาหัวส้ม อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าในบางฤดูมีหนอนผีเสื้อมากัดกินใบลำพูจนเหลือแต่กิ่งซึ่งการมีหนอนมากินใบนี้ส่วนหนึ่งหนอนจะตกลงน้ำน่าจะมีความประโยชน์ต่อห่วงโซ่อาหารของทะเลสาบ แต่พอระยะหนึ่งจะมีการแตกกิ่งก้านใบออกมาใหม่อาจทำให้การเจริญเติบโตตามธรรมชาติชะงักบ้างแต่จะมีความประโยชน์ต่อระบบนิเวศน์โดยรวม

ตารางที่ 5 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของ ลำพู (*Sonneratia caseolaris*)
ในแนวคันดินที่ 2

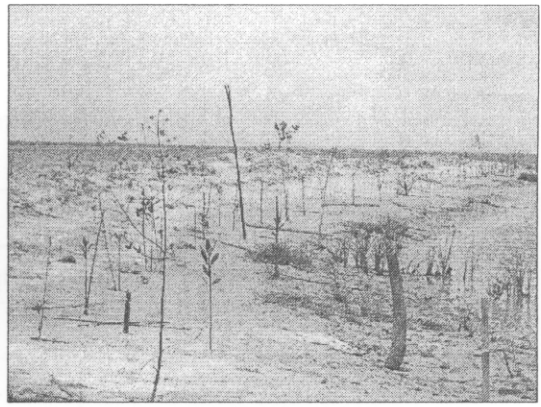
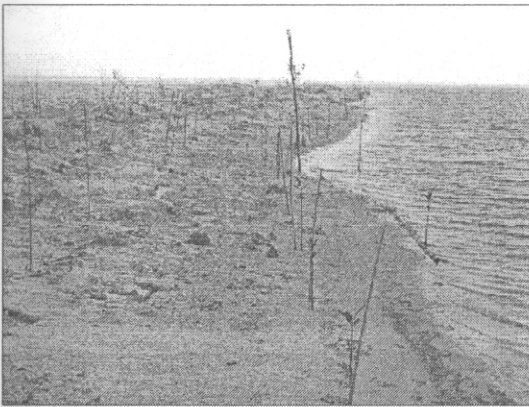
ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	110±21.6	155±24.7	201±35.8
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	9.1±0.6	12±0.7	24.2±1.3
จำนวนกิ่ง(X±SD)	18±3.4	27±6.2	33.2±5.9
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	71	65

ตารางที่ 6 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของ พังกาหัวส้ม (*Bruguiera gymnorhiza*)
ในแนวคันดินที่ 2

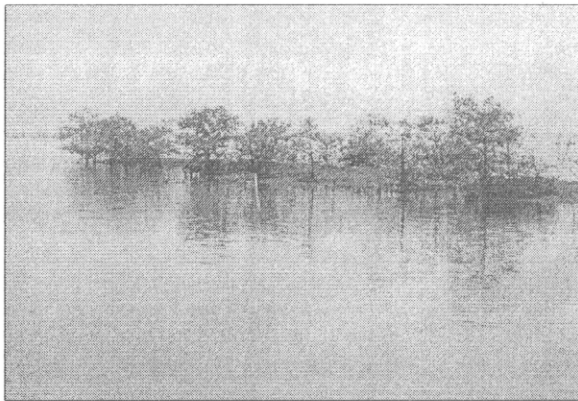
ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	9.5±2.5	32±5.1	-
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	5±0.6	5±0.4	-
จำนวนใบ	0	9	-
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	67	0

4.1.3 แนวคันดินที่ 3 (บริเวณทิศตะวันตกของอ่าวทึง)

คันดินแนวนี้ยื่นสู่ทะเลสาบมีความสูงประมาณ 50 ซม. จากระดับน้ำทะเลเดิมมีส่วนประกอบเหลือเป็นดินทรายส่วนใหญ่หลังน้ำท่วมและมรสุม (ภาพที่ 5, 8) ปลูกกล้าไม้ชายเลนริมขอบตามแนวลาดชันและแปลงนี้มีพื้นที่ตลอดแนวชายฝั่งจำนวนมากที่สามารถใช้ปลูกทดลองทั้งบนแนวคันดินและบริเวณชายฝั่ง เพื่อชดเชยพื้นที่แปลงอื่นที่เคยปลูกและเสียหายจากน้ำท่วมใหญ่ (เดือน พ.ย. - ธ.ค. 2548) โดยมีผลจากการศึกษาวิจัย ดังนี้

เริ่มทดลอง

หลังทดลอง 20 เดือน

ภาพที่ 8 แสดงลักษณะของคันดินและการเจริญเติบโตของกล้าไม้ในแนวคันดินที่ 3

ผลการศึกษาการปลูก ในแนวที่ 3 พบว่า กล้าลำพูเจริญเติบโตได้ดีในบริเวณที่มีน้ำท่วมถึงตลอด แต่บนสันเนินจะตายหมดเพราะขาดน้ำเลี้ยงในฤดูแล้งเมื่อวัดการเจริญในระยะ 20 เดือน พบว่า ลำพูสูง 186 ซม. มีอัตราการรอดตายร้อยละ 51 (ตารางที่ 7) ซึ่งน้อยกว่าแนวที่2 แต่มากกว่าแนวที่1 สำหรับ โกงกางใบเล็กมีชีวิตรอดประมาณร้อยละ 55 เมื่ออายุ 20 เดือน สูง 103 ซม.(ตารางที่ 8) โดยเฉพาะบริเวณใกล้ฝั่ง ในขณะที่แปลงอื่นไม่เหลือรอดเลย ในทำนองเดียวกัน ไม้พังกาหัวสุมมีอัตราการรอดตายร้อยละ 53 สูง 48 ซม.(ตารางที่ 9) ในขณะที่แปลงที่ 2 ตายหมด (ตารางที่ 6) แสดงว่า สภาพมีดินทรายปะปนน้ำไม่ท่วมขังตลอดและอยู่ด้านตรงข้ามแนวปะทะคลื่น พังกาหัวสุมมีโอกาสรอดตายมาก ในขณะที่ไม้ฝาคมีการเจริญน้อยและรอดตายเพียงร้อยละ 13 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 7 แสดงการเจริญเติบโต อัตรารอดตายของกล้าลำพู บนแนวคันดินที่3

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	87±5.4	130±25.3	186±36.7
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม).(X±SD)	8.4 ±1.1	12.6±1.2	21±2.2
จำนวนกิ่ง (X±SD)	14.3±6.3	18.7±5.7	21±7.7
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	52	51

ตารางที่ 8 แสดงการเจริญเติบโต อัตรารอดตายของ โกงกางใบเล็ก บนแนวคันดินที่3

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	26±4.3	48±8.7	103±12.3
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	4.6±0.3	4.8±0.5	7.2±0.7
จำนวนใบ(X±SD)	0	6±0.6	32.2±1.6
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	77	55

ตารางที่ 9 แสดงการเจริญเติบโต อัตรารอดตายของ ฟังกาหัวส้ม บนแนวคันดินที่3

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	10.4±0.8	24.7±1.7	48±10.3
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	6±0.5	6±0.4	6.2±0.8
จำนวนใบ(X±SD)	0	7±1.3	26.6±3.2
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	61	53

ตารางที่ 10 แสดงการเจริญเติบโต อัตรารอดตายของไม้ฝาด บนแนวคันดินที่3

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	105±4.4	170±6.2	163±11.8
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	4±0.2	8±0.8	9.4±0.4
จำนวนกิ่ง(X±SD)	4±0.3	29±2.8	26.2±7.6
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	95	13

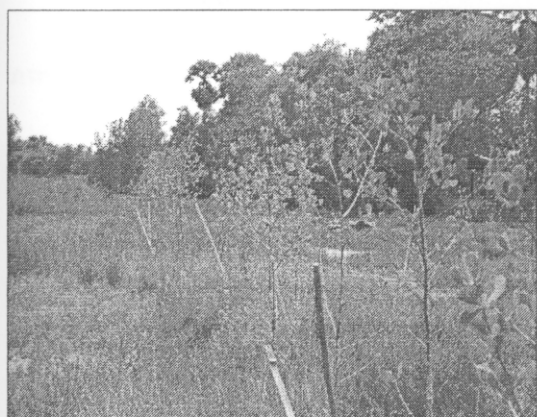
4.1.4 ต้นไม้ที่ปลูกบริเวณชายฝั่ง (หลังแนวคันดินที่3)

เป็นพื้นที่ ตามแนวชายฝั่งหลังแนวคันดินที่ 3 มีน้ำท่วมพื้นที่เมื่อน้ำขึ้นสูงสุดลักษณะเป็นดินเหนียวแข็งแต่เป็นเลนเมื่อชุ่มน้ำบริเวณพื้นที่ห่างจากชายฝั่ง 5-10 เมตร ได้ทดลองปลูกกล้าไม้ชายเลนโดย ปลูก ไม้ฝาด แทนที่ลำพูที่ถูกน้ำท่วมเสียหาย และ ปลูกลำพู (ปลูกในวัสดุปลูก Rock wool) ผลการศึกษาพบว่า ไม้ฝาดที่ปลูกบนฝั่งเจริญเติบโตดีกว่าการปลูกบนคันดินที่มาจากการขุดลอกทะเลสาบคือ สูง 135 ซม. และรอดตายสูงถึงร้อยละ 85 แสดงว่า ดินเลนที่แน่นและมีความชุ่มชื้นน้ำท่วมเป็นครั้งคราวเหมาะกับการปลูกไม้ฝาด (ตารางที่11, ภาพที่ 9)

ฝ้ายหอลมุด
คุณหญิงหลง อรรถกระวิสุนทร

ตารางที่ 11 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการตายของไม้ฝ้ายบริเวณชายฝั่งหลังแนวคันดินที่ 3

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	120±12.8	130±21.1	135±42.9
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	5±0.6	8±0.4	8.2±0.7
จำนวนกิ่ง(X±SD)	20±2.5	25±7.3	21.8±6.7
อัตราการตาย (ร้อยละ)	100	90	85

ภาพที่ 9 แสดงการเจริญเติบโตของไม้ฝ้ายบริเวณชายฝั่งหลังแนวคันดินที่ 3

เนื่องจากในการปลูกกล้าโดยทั่วไปมักประสบปัญหาหากกล้าไม้ล้มง่ายหรือขาดความชื้นในฤดูแล้งที่น้ำท่วมไม่ถึงจึงทดลองปลูกใน Rock wool ที่มีลักษณะคล้ายฟองน้ำ (ภาพที่ 10) เพื่อยึดราก โดยมีผลการปลูกกล้าฟู ในวัสดุปลูก Rock wool พบว่า การปลูกไม้ลำฟูในวัสดุปลูกมีอัตราการรอดตายสูงถึงร้อยละ 70 (ตารางที่ 12) และมีการเจริญเติบโต (สูง 151 ซม. เส้นรอบวง 13 ซม. และ จำนวนกิ่ง 16.8 ซม.) ดีกว่า การปลูกบนแนวคันดิน

ตารางที่ 12 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการตายของไม้ลำฟูในวัสดุปลูกบริเวณชายฝั่งหลังแนวคันดินที่ 3

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	58±5.6	73±15.6	151±22.3
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	3.1±0.7	3.3±0.8	13±2.2
จำนวนกิ่ง (อ่อน) (X±SD)	5±0.8	12±0.6	16.8±1.3
อัตราการตาย (ร้อยละ)	100	70	70

ภาพที่ 10 แสดงการเจริญเติบโตของไม้ฝาคบริเวณชายฝั่งหลังแนวคันดินที่3 ที่ปลูกในวัสดุปลูก

4.1.5 แนวคันดินที่ 4 (บริเวณทิศเหนือของอ่าวทึง)

แนวคันดินที่ 4 นี้มีลักษณะเป็นดินทรายที่ขุดจากคลองท่าม่วง สูงประมาณ 1 เมตร จากระดับน้ำ และยื่นลงไปในทะเลสาบทิศทางขวางคลื่นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพที่ 5, 11) หลังฤดูมรสุมและอุทกภัย พบว่า พื้นที่ปลายคันดินถูกพัดหายไปประมาณ 20 เมตร ต้นกล้าที่เจริญเติบโตมีปรากฏบางส่วนเหลืออยู่ทางด้านหลังแนวปะทะคลื่นและปลูกเสริมหลังฤดูมรสุม พบว่า มีการเจริญเติบโตและอัตราการตาย ดังนี้

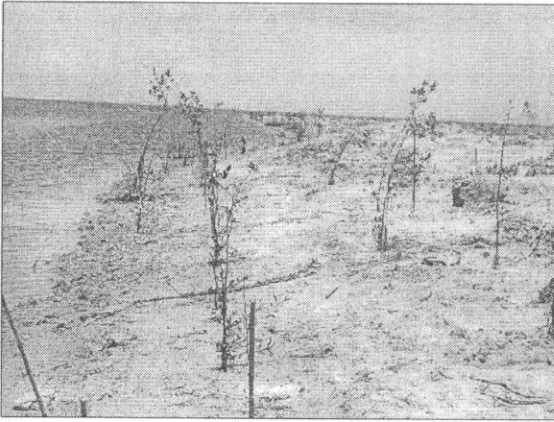
การเจริญเติบโตของไม้ฝาคในแนวคันดินที่4 นี้สูงกว่าบริเวณแนวชายฝั่งคือ สูงประมาณ 135 ซม. ในเวลา 20 เดือน และมีอัตราการตายเพียงร้อยละ 20 อาจเกิดจากความสูงของคันดินจนพีชขาดน้ำในฤดูแล้งและคลื่นซัดในฤดูมรสุมในขณะที่ลำพุ่มีโอกาสรอดตายมากกว่า คือเหลือพีชร้อยละ 50 ในเวลา 20 เดือน และมีความสูง 160 ซม. เส้นรอบวง 21 ซม. และ จำนวนกิ่ง 28 กิ่ง (ตารางที่ 13, 14 และ ภาพที่ 11)

ตารางที่ 13 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการตายของไม้ฝาคในแนวคันดินที่ 4

ลักษณะพีช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	110±15.6	140±22.8	135±31.4
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	4.5±0.2	8±0.4	7.8±1.1
จำนวนกิ่ง(X±SD)	11±1.3	12±3.2	20±5.4
อัตราการตาย (ร้อยละ)	100	64	20

ตารางที่ 14 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของไม้ลำพูในแนวคันดินที่ 4

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก	5 เดือน	20 เดือน
ความสูง (ซม.) (X±SD)	120±23.3	135±42.1	160±47.3
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	8±1.0	9±1.6	21±0.8
จำนวนกิ่ง(X±SD)	12±3.3	17±4.3	28.4±8.7
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	78	50

เริ่มปลูก

หลังปลูก 20 เดือน

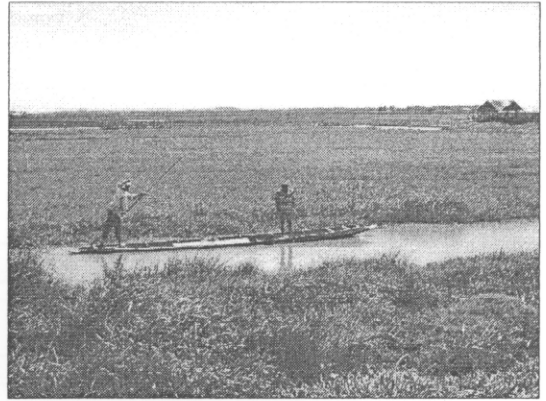
ภาพที่ 11 แสดงการเจริญเติบโตของไม้ฝาดและของไม้ลำพูในแนวคันดินที่ 4

4.2 การทดลองปลูกต้นจาก

การทดลองปลูกต้นจากพื้นที่เหนือสุดของทะเลหลวงบริเวณอำเภอรโนด

เนื่องจากพื้นที่ที่คัดเลือกไว้บริเวณชายฝั่งได้รับอิทธิพลจากน้ำท่วมใหญ่ (ธันวาคม 2548) และมีระดับน้ำท่วมขังสูงตลอด 6 เดือนต่อมา ดังนั้นหลังเกิดน้ำท่วมจึงต้องย้ายพื้นที่ปลูกถัดเข้าไปจากชายฝั่ง บริเวณทิศเหนือของถนนสาย ไสกลิ่ง-หัวป่า โดยได้รับการขอร้องจากชาวบ้านให้ทดลองปลูกต้นจากเป็นแปลงสาธิต เพื่อใช้ประโยชน์จากพื้นที่ที่ไม่เคยใช้ประโยชน์ใดๆมาก่อน อีกชุดหนึ่งได้ทดลองปลูกริมสระน้ำบริเวณ บ้านหัวป่า อ.ระโนด ซึ่งห่างจากพื้นที่ดินพรุไปทางทิศ ตะวันออก ประมาณ 2 กม.

โดยทดลองปลูกต้นจากด้วยกล้าและผลจากที่เริ่มงอก (ผลร่วง) ในเดือนกรกฎาคม 2549 ในระยะ 2x2 เมตร ในพื้นที่ 6.25 ไร่ ใช้กล้าและใช้ผลร่วงอย่างละ 1,250 กล้า รวม 2,500 กล้า ในพื้นที่มีรั้วกัน ป้องกันสัตว์เลื้อย (ฝูงควายที่เลี้ยงในท้องทุ่ง) กล้าจากที่ใช้ปลูกมีความสูง 58 ซม. จำนวนใบ 3 ใบ และมีเส้นรอบวงโคนกอ 6 ซม. (ภาพที่ 12) การวัดอัตราการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายดำเนินการ ในระยะเวลา 3 และ 10 เดือนหลังปลูก

ภาพที่ 12 แสดงลักษณะกล้าและพื้นที่การทดลองปลูกต้นจากบริเวณพื้นที่ดินพรุเหนือสุดของทะเลหลวง บริเวณ อำเภอรอนโคก จังหวัดสงขลา

ดินพรุบริเวณดังกล่าว พบว่ามีค่า P และ K ต่ำมาก (ตารางที่ 15) เมื่อเปรียบเทียบกับดินนาทุ่งร้าง ใน จังหวัดนครศรีธรรมราช (P = 23.33 ppm, K = 700.00 ppm) Organic matter 9.9, pH = 6.7 และ Total-N = 0.95 ที่ระดับ 0 - 20 ซม. (นพรัตน์ และ ช่อทิพย์, 2543) และมีส่วนประกอบของดินเหนียว มาก ถึง ร้อยละ 46.25 (ตารางที่ 16)

นอกจากนี้ ได้วัด ค่าความเค็มของน้ำในดิน ปรากฏว่าในฤดูฝนมีค่า 0 psu แต่หน้าแล้งน้ำในดินมี ค่าความเค็ม ประมาณ 2 psu

ตารางที่ 15 ส่วนประกอบของดินพรุบริเวณปลูกต้นจาก

ชนิดดิน	ร้อยละ		mg/kg (Bray II)	NH ₄ OAc (meq/100g)	1:5 H ₂ O	
	Total N	O.M.	Available P	K	pH	Ec(μS/cm)
ดินพรุ ระโนด	0.12	2.64	4.25	0.27	4.18	443

ตารางที่ 16 อนุภาคดินพรุบริเวณปลูกต้นจาก

ชนิดดิน	Particle size			Texture
	%Clay	%Silt	%Sand	
ดินพรุระโนด	46.25	27.33	26.42	clay

(ลักษณะและส่วนประกอบของดินพรุที่ทดลองปลูกต้น ตาราง 15,16 จาก วิเคราะห์โดย ห้องปฏิบัติการ คณะ
ทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

4.2.1 พื้นที่บริเวณบ้านหัวป่า อำเภอ ระโนด (ปลูกโดยใช้กล้า)

ต้นจากที่ทดลองปลูกบริเวณนี้ มีการเจริญเติบโตดี มีความสูง 115 ซม. และจำนวนใบ 8.4 ใบ หลังปลูก 10
เดือน ตลอดจนมีอัตราการรอดตายสูง ถึง 85 % (ตารางที่ 17, ภาพที่ 14)

ตารางที่ 17 แสดงการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายที่ปลูกริมคูน้ำบ้านหัวป่า ค่า pH ประมาณ 5.9

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก (มี.ย.49)	3 เดือน (ก.ย. 49)	10 เดือน (เม.ย. 50)
ความสูง (ซม.) (X±SD)	58±2.3	63±3.5	115.2±14.6
จำนวนใบ(X±SD)	3.6±0.4	4.2±0.6	8.4±0.4
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม) (X±SD)	6±0.3	18.4±2.2	38±4.3
อัตราการรอดตาย (ร้อยละ)	100	92	85

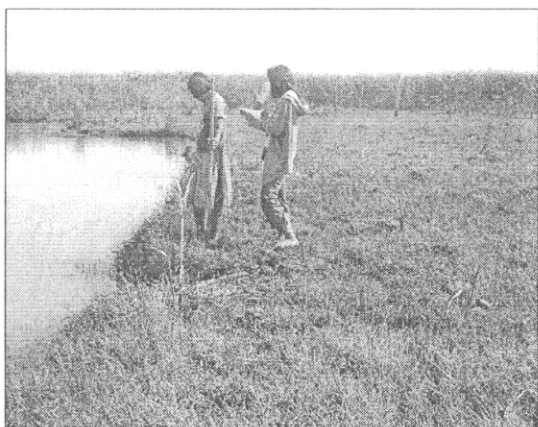
4.2.2 บริเวณที่ราบ ปากคลองนางเรียบ (พื้นที่พรุ)

ก. ปลูกลงโดยใช้ผลร่วง (ผลงอกแล้วตอนผลร่วง)

กล้าจากที่ปลูกลงจากผลร่วงบริเวณดินพรุมีการเจริญเติบโตช้าคือ สูงประมาณ 87.2 ซม. ในเวลา 20 เดือน และมีลักษณะซีกเหลี่ยมมีจำนวนใบ 4.6 ใบ และมีเส้นรอบวงโคนต้น 21.3 ซม. อัตรารอดตายมีร้อยละ 24 (ตารางที่ 18) ทั้งนี้เพราะ มีควายเล็ดลอดครว้ที่กินไว้ไปกัดกินต้นจากบางส่วนของที่ปลูกลงไว้ (ภาพที่ 13)

ตารางที่ 18 แสดงการเจริญเติบโตและอัตรารอดตายของกล้าที่ปลูกลงจากผลร่วงจากบริเวณ ปากคลองนางเรียบในพื้นที่ดินพรุ

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูกลง (มิ.ย.49)	3 เดือน (ก.ย. 49)	10 เดือน (เม.ย. 50)
ความสูง (ซม.) (X±SD)	22.2±6.3	34.6±7.4	87.2±11.2
จำนวนใบ(X±SD)	3.6±0.7	3.9±0.6	4.6±0.3
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.) (X±SD)	3.8±0.1	10.2±0.5	21.3±2.2
อัตรารอดตาย (ร้อยละ)	100	40	24

ภาพที่ 13 แสดงการเจริญเติบโตของต้นจากบริเวณปากคลองนางเรียบในพื้นที่ดินพรุ

ภาพที่ 14 แสดงการเจริญเติบโตของต้นจากที่ปลูกริมคูน้ำบ้านหัวป่า อำเภอระโนด อายุ 10 เดือน

ข. ปลูกโดยใช้กล้า

ต้นจากที่ปลูกจากกล้ามีการเจริญสูงกว่าที่ปลูกจากผล คือ สูงเพียง 73.4 ซม. ในเวลา 20 เดือน สำหรับ อัตรารอดตายและ ลักษณะ อื่นๆ มีค่าใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 12) กับที่ปลูกจากผลเริ่มออก

ตารางที่ 19 แสดงการเจริญเติบโตและอัตรารอดตายของจากที่ปลูกจากกล้าบริเวณ ปากคลองนางเทียมในพื้นที่ ดินพรุ

ลักษณะพืช	อายุกล้า		
	เริ่มปลูก (มิ.ย. 49)	3 เดือน (ก.ย. 49)	10 เดือน (เม.ย. 50)
ความสูง (ซม.) (X±SD)	48.2±4.1	50.3±2.4	73.4±7.3
จำนวนใบ(X±SD)	3.4±0.3	3.8±0.4	4.8±0.2
เส้นรอบวงโคนต้น (ซม) (X±SD)	10.1±0.8	14.6±0.5	20.3±2.1
อัตรารอดตาย (ร้อยละ)	100	30	18